МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет будівництва і архітектури

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність у Київському національному університеті будівництва і архітектури

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою КНУБА
Протокол № 46 від «28» серпня 2026 р.
Введено в дію наказом ректора
№ 176/52-14/90/26 від «31» серпня 2026 р.

ПОГОДЖЕНО
Радою студентського самоврядування КНУБА
Протокол № 1 від «20» серпня 2026 р.
Молодіжною науковою радою КНУБА
Протокол № 4 від «27» серпня 2026 р.

Київ — 2026

Зміст

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 4
2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ 4
3. ЦІННОСТІ, ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ 6
3.1. Базові цінності 6
3.2. Основні принципи 6
3.3. Правила для науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників 6
3.4. Правила для здобувачів освіти 7
3.5. Правила створення та оприлюднення академічних творів 8
3.6. Правила доброчесного оцінювання 8
4. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ 9
4.1. Складові системи 9
4.2. Навчання та *популяризація* 9
4.3. Профілактика в освітньому процесі 10
4.4. Обов’язки керівництва 11
4.5. Академічна доброчесність у редакційно-видавничій діяльності 12
5. ПОЛІТИКА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ 12
5.1. Загальні правила 12
5.2. Рівні дозволеного використання ШІ 13
5.3. Незмінні правила (діють на всіх рівнях) 14
5.4. Як розкривати використання ШІ 14
5.5. Доказування у справах про використання ШІ 15
6. ПЕРЕВІРКА ТЕКСТІВ І ДОСТУП ДО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 16
6.1. Програмне забезпечення та адміністрування 16
6.2. Категорії доступу 16
6.3. Обов’язкові та вибіркові перевірки 17
6.4. Оплатність перевірок 18
6.5. Оцінювання результатів перевірки 18
7. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ 19
7.1. Поняття та ознаки порушення 19
7.2. Види порушень 20
7.3. Відчуження авторства 20
7.4. Академічний плагіат 21
7.5. Приписування авторства 21
7.6. Самоплагіат 21
7.7. Фабрикація 22
7.8. Фальсифікація 22
7.9. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом 22

7.10. Недоброчесне оцінювання....22
7.11. Несамостійне виконання завдання....22
7.12. Недозволена допомога....23
7.13. Академічний саботаж....23
7.14. Схиляння до порушення академічної доброчесності....23
7.15. Порушення під час вступних випробувань і конкурсів. Інституційні порушення....24
8. УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ ТА УПОВНОВАЖЕНІ ОСОБИ....24
8.1. Структура реагування на факти порушення академічної доброчесності....24
8.2. Уповноважені особи (рівень І)....25
8.3. Комісія з академічної доброчесності факультету (КАДФ)....26
8.4. Університетська комісія з академічної доброчесності (УКАД)....27
8.5. Вимоги до членів уповноважених органів....28
8.6. Конфлікт інтересів....29
8.7. Організація роботи уповноважених органів....30
9. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ....30
9.1. Подання повідомлення....30
9.2. Реєстрація та передавання на розгляд (строк — 3 робочі дні)....31
9.3. Рішення про початок розгляду....32
9.4. Розгляд повідомлення по суті....33
9.5. Права особи, стосовно якої розглядається повідомлення....33
9.6. Особливості розгляду повідомлень щодо здобувачів освіти....34
9.7. Рішення за результатами розгляду....34
10. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. САНКЦІЇ ЗА ПОРУШЕННЯ....35
10.1. Загальні засади....35
10.2. Виховні заходи реагування....37
10.3. Порядок реалізації санкцій....37
10.4. Санкції, що застосовуються до науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників та інших вчених....38
10.5. Санкції, що застосовуються до здобувачів освіти....40
10.6. Санкції до вступників та учасників конкурсів....43
11. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ....44
12. ПОЗБАВЛЕННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ, СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА, СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ВЧЕНОГО ЗВАННЯ....45
13. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ....47

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає систему забезпечення академічної доброчесності у Київському національному університеті будівництва і архітектури (далі — Університет) і є внутрішнім актом у розумінні пункту 4 частини першої статті 1 Закону України «Про академічну доброчесність».

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX (далі — Закон);
- Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII;
- Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 року № 848-VIII;
- Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 01 грудня 2022 року № 2811-IX;
- Кодексу законів про працю України;
- Статуту Університету та інших внутрішніх актів.

1.3. Положення поширюється на всіх суб’єктів академічної діяльності Університету: педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших вчених, здобувачів освіти всіх рівнів і форм здобуття освіти, вступників, учасників та організаторів конкурсів, експертів, а також на осіб, які претендують на посади наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Університету.

1.4. Система забезпечення академічної доброчесності Університету є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

1.5. Положення, а також усі зміни до нього оприлюднюються на офіційному вебсайті Університету в розділі «Академічна доброчесність» не пізніше п’яти робочих днів з дня введення в дію.

1.6. Положення в частині, що стосується здобувачів освіти, погоджується Радою студентського самоврядування Університету та Молодіжною науковою радою.

1.7. Жодне положення цього документа не може тлумачитися як таке, що погіршує становище особи порівняно із Законом. У разі суперечності застосовуються норми Закону.

2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі, зокрема:

автор — фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

академічна доброчесність — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

академічний твір — твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

внутрішній акт — документ Університету, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

джерело інформації — друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

навчальна робота — результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;

суб'єкти академічної діяльності — педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

уповноважений орган — колегіальний орган Університету, уповноважений цим Положенням розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на такі порушення;

уповноважена особа — педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник Університету, уповноважений цим Положенням реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про такі порушення та/або застосовувати заходи реагування;

повідомлення — письмове (у паперовій чи електронній формі) звернення особи, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності;

звіт подібності — результат автоматизованої перевірки тексту спеціалізованим програмним забезпеченням, що містить показники збігів тексту з іншими джерелами; звіт подібності є **технічним матеріалом і не є висновком про порушення академічної доброчесності**.

2.2. Терміни, що позначають види порушень академічної доброчесності, вживаються у значенні, визначеному розділом 7 цього Положення відповідно до статей 23–36 Закону.

3. ЦІННОСТІ, ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Базові цінності

3.1.1. Базовими цінностями академічної доброчесності в Університеті є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;
- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

3.2. Основні принципи

3.2.1. Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- уникнення конфлікту інтересів.

3.3. Правила для науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників

3.3.1. Науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники та інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування у випадках і порядку, визначених Законом і цим Положенням.

3.3.2. Забороняється доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування критичного мислення.

3.3.3. Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності Університету зобов'язані дотримуватися правил, визначених статтею 6 Закону, зокрема забезпечувати прозорість наукового дослідження, аналізувати надійність вихідної інформації, формулювати висновки на основі належних доказів і фактів, чітко розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати діяльності інших осіб.

3.4. Правила для здобувачів освіти

3.4.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень,

відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

– включати до власного академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

3.5. Правила створення та оприлюднення академічних творів

3.5.1. Під час створення академічного твору автор зобов'язаний дотримуватися вимог статті 8 Закону, зокрема:

– зазначати посилання на джерело інформації та/або відповідного автора у разі використання результатів інтелектуальної творчої діяльності іншої особи; посилання здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб;

– забезпечувати достовірність інформації; академічний твір не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації; у разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі;

– зазначати в оприлюдненому академічному творі всіх його авторів;

– повідомляти про використання об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис (розділ 5 цього Положення);

– зазначати, крім авторів, інших осіб, які брали участь у роботі над твором (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб;

– обов'язково зазначати про використання у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю).

3.5.2. Тексти прийнятих до захисту в Університеті дисертацій і кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту в машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації, у порядку, визначеному законодавством, зокрема положенням про Національний репозитарій академічних текстів.

3.6. Правила доброчесного оцінювання

3.6.1. Кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності. Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

3.6.2. Особи, які проводять оцінювання, зобов’язані вживати всіх заходів, щоб оцінювання здійснювалося: відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог, процедур і чітких критеріїв; за допомогою методів та інструментів, здатних забезпечити досягнення мети оцінювання; за відсутності недозволеної допомоги та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами); за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання; за відсутності упередженого ставлення або дискримінації за будь-якою ознакою.

3.6.3. Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об’єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

4. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Складові системи

4.1.1. Система забезпечення академічної доброчесності Університету включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності (розділи 3, 4 цього Положення);
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів і навчальних робіт (розділи 3, 5, 6 цього Положення);
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності (підрозділи 4.2–4.4);
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів (розділ 8);
- повноваження та відповідальність уповноважених осіб (розділ 8);
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених, порядок прийняття рішень про застосування заходів реагування та порядок оскарження таких рішень (розділи 9–11).

4.2. Навчання та *популяризація*

4.2.1. Для формування навичок академічного письма на першому році навчання здобувачів освітніх ступенів бакалавра, магістра та доктора філософії до освітніх програм включаються освітні компоненти (або їх складові) з академічного письма, цитування та академічної доброчесності. Оформлення посилань здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 або іншого стандарту, визначеного робочою програмою/силабусом.

4.2.2. Результатами навчання з академічної доброчесності є здатність здобувача:

- діяти в професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- самостійно виконувати навчальні завдання;
- коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень і відомостей;
- шукати, обирати й оцінювати якість джерел, перефразовувати чужі думки власними словами без зміни змісту, правильно цитувати й оформлювати посилання;
- розпізнавати види порушень академічної доброчесності та шляхи запобігання їм;
- доброчесно та з розкриттям використовувати інструменти штучного інтелекту.

4.2.3. Науково-педагогічні працівники, які вперше призначені уповноваженими особами або включені до складу уповноважених органів, проходять навчання з питань академічної доброчесності та процедур розгляду повідомлень обсягом не менше 16 годин протягом трьох місяців з дня призначення, а надалі — не рідше одного разу на три роки.

4.2.4. Університет систематично проводить заходи з популяризації та підвищення обізнаності щодо цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, вивчає та впроваджує вітчизняний і зарубіжний досвід.

4.2.5. Університет вживає заходів для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти та забезпечує відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

4.3. Профілактика в освітньому процесі

4.3.1. Викладач зобов’язаний на першому занятті з освітнього компонента довести до здобувачів: вимоги до письмових робіт (обсяг, стиль цитування, правила оформлення), критерії оцінювання, політику щодо академічної доброчесності та рівень дозволеного використання штучного інтелекту (підрозділ 5.2). Ці відомості зазначаються в робочій програмі/силабусі.

4.3.2. Викладачам рекомендується:

- формулювати завдання аналітичного, а не відтворювального характеру, з високою конкретизацією та опрацюванням унікальних даних; уникати завдань, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;
- щорічно оновлювати варіанти завдань і екзаменаційних білетів;
- проводити щонайменше одну проміжну перевірку чорнового варіанта письмової роботи з наданням відгуку або структурувати виконання роботи з проміжними етапами;
- надавати здобувачам приклади якісного та неякісного академічного письма й обговорювати їх;

– застосовувати взаємне рецензування робіт здобувачами з наданням чітких критеріїв оцінювання.

4.3.3. Під час виконання здобувачами індивідуальних письмових робіт до титульної сторінки включається Декларація академічної доброчесності (Додаток 2), а у випадках, передбачених підрозділом 5.4, — також Декларація про використання штучного інтелекту (Додаток 3).

4.3.4. Матеріали кваліфікаційних робіт і дисертацій обговорюються на засіданнях кафедр та міжкафедральних семінарах з метою запобігання дублюванню тем і визначення їх відповідності напряму наукових досліджень кафедри. Випускові кафедри надають здобувачам методичні рекомендації (паспорт кваліфікаційної роботи).

4.4. Обов’язки керівництва

4.4.1. Ректор та керівники структурних підрозділів Університету забезпечують функціонування системи академічної доброчесності шляхом (частина сьома статті 12 Закону):

– організації розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному вебсайті Університету;
– систематичного проведення заходів з популяризації та підвищення обізнаності щодо академічної доброчесності;
– забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу та вчених до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності (розділ 6);
– забезпечення обов’язкового фіксування всіх повідомлень про порушення академічної доброчесності в Єдиному журналі обліку повідомлень (підрозділ 9.2);
– організації перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, на засадах, визначених статтею 37 Закону та розділом 9 цього Положення;
– забезпечення належного розгляду повідомлень, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень і розміщення їх на офіційному вебсайті Університету.

4.4.2. Посаду ректора Університету не може обіймати особа, стосовно якої у порядку, визначеному Законом, було встановлено факт відчуження авторства, академічного плагіату внаслідок відчуження авторства або приписування авторства (протягом 10 років з дня встановлення такого факту). У разі встановлення такого факту стосовно кандидата —

така особа виключається з переліку кандидатів; стосовно ректора — така особа звільняється з посади відповідно до закону (стаття 14 Закону).

4.4.3. Кандидати на посади проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, керівників наукових підрозділів проходять перевірку на предмет встановлених фактів порушення академічної доброчесності. Перевірку організовує Університетська комісія з академічної доброчесності за поданням відділу кадрів у строк до 10 робочих днів.

4.4.4. Науково-педагогічні та наукові працівники, які виконують адміністративно-управлінські функції, забезпечують систематичний контроль за ефективністю функціонування системи забезпечення академічної доброчесності на рівні відповідного структурного підрозділу.

4.5. Академічна доброчесність у редакційно-видавничій діяльності

4.5.1. Університет здійснює перевірку академічних творів, які він видає, а також які оприлюднюються у заснованих ним виданнях або у виданнях, рекомендованих ним до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності (частина шоста статті 12 Закону).

4.5.2. Редакційні колегії наукових видань Університету зобов’язані мати затверджені та оприлюднені правила, які унеможливлюють опублікування академічного твору, що містить порушення академічної доброчесності. Такі правила визначають процедури належного рецензування, перевірки на наявність ознак порушення академічної доброчесності та порядок розгляду інформації про можливе порушення в опублікованому творі.

4.5.3. У разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності у творі, поданому для опублікування, редакційна колегія має право відмовити в опублікуванні та повідомляє про це керівника установи, де працює автор.

4.5.4. Опублікований академічний твір, у якому встановлено факт порушення академічної доброчесності, відкликається з одночасним оприлюдненням причини відкликання. Інформація про відкликання надсилається до бібліотек, до яких було надіслано примірники твору. З моменту відкликання твір не вважається опублікованим і не враховується під час оцінювання академічної діяльності його автора.

5. ПОЛІТИКА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

5.1. Загальні правила

5.1.1. Використання інструментів штучного інтелекту (далі — ШІ) в Університеті не є порушенням саме по собі, якщо воно дозволене правилами відповідного завдання та належно розкрите у випадках, коли розкриття є обов’язковим. Використання ШІ всупереч

установленому рівню його використання тягне наслідки, передбачені цим Положенням для несамостійного виконання завдання.

5.1.2. Політика Університету щодо ШІ будується на трьох правилах:

Правило 1. Перевір, чи дозволено. Рівень дозволеного використання ШІ визначає викладач у силабусі освітнього компонента (підрозділ 5.2).

Правило 2. Розкрий, що використав. Якщо ШІ використано — це зазначається у Декларації про використання штучного інтелекту (Додаток 3), а в академічних творах — також у самому творі (підрозділ 5.4).

Правило 3. Відповідай за результат. Автором є людина. Автор особисто відповідає за достовірність кожного факту, цифри та посилання у своїй роботі (підрозділ 5.3).

5.2. Рівні дозволеного використання ШІ

5.2.1. Для кожного освітнього компонента, кваліфікаційної роботи чи конкурсного завдання встановлюється один із трьох рівнів. Рівень зазначається в силабусі, завданні на кваліфікаційну роботу або в умовах конкурсу.

Рівень використання ШІ	**Що дозволено**	**Що заборонено**
ШІ-0 Використання заборонено	Нічого. Рівень застосовується до екзаменів, заліків, контрольних і тестових робіт, будь-якого оцінювання в аудиторії чи під наглядом, а також до завдань, метою яких є перевірка власного вміння здобувача (переклад у мовних дисциплінах, розрахунок вручну, ескізування тощо).	Будь-яке використання ШІ. Виявлене використання кваліфікується як несамостійне виконання завдання (пункт 7.11 цього Положення).
ШІ-1 Допоміжне використання *(діє за замовчуванням)*	Пошук та попередній добір джерел (з обов'язковою перевіркою їх існування за оригіналом); перевірка орфографії, граматики, стилю; переклад власного тексту; генерування ідей і планів; пояснення незрозумілого матеріалу; форматування таблиць і списків літератури за готовими даними; генерування допоміжного коду для розрахунків із подальшою перевіркою результату.	Генерування тексту роботи (розділів, висновків, анотацій), який подається як власний; генерування даних, результатів вимірювань, розрахунків чи експериментів; генерування переліку джерел, які автор не опрацював особисто; генерування зображень, креслень, моделей, що подаються як власні.
ШІ-2	Усе, що дозволено на рівні ШІ-1, а також створення за допомогою ШІ частин роботи	Приховування факту використання; подання згенерованого результату без

Рівень використання ШІ	Що дозволено	Що заборонено
Розширене використання з розкриттям	(чернеток тексту, візуалізацій, варіантів проєктних рішень, коду, наборів синтетичних даних) — якщо це прямо передбачено умовами завдання та за умови повного розкриття згідно з підрозділом 5.4.	зазначення методики генерування та застосованої програми; порушення незмінних правил підрозділу 5.3.

5.2.2. **Якщо робоча програма/силабус або умови завдання не визначають рівень, застосовується рівень ШІ-1.** Здобувач має право письмово (у тому числі електронною поштою) звернутися до викладача за роз'ясненням щодо дозволеного рівня; викладач надає відповідь протягом трьох робочих днів.

5.2.3. Для дисертацій, наукових статей, монографій, підручників і навчальних посібників діє рівень ШІ-1, якщо редакційна політика видання або рішення вченої ради факультету не встановлює рівень ШІ-2.

5.3. Незмінні правила (діють на всіх рівнях)

5.3.1. **ШІ не може бути автором.** Інструмент ШІ не зазначається як автор або співавтор академічного твору. Уся відповідальність за зміст несе автор — людина.

5.3.2. **Автор зобов'язаний перевірити кожен факт, цифру, цитату і джерело.** Наведення в роботі неіснуючого джерела, вигаданої цитати або вигаданих даних, згенерованих ШІ, кваліфікується як *фабрикація* (пункт 7.7), а свідома зміна реальних даних — як *фальсифікація* (пункт 7.8), незалежно від того, чи було розкрито використання ШІ.

5.3.3. **Розкриття не легалізує плагіат.** Якщо ШІ відтворив текст або результат іншого автора без посилання, це є академічним плагіатом (пункт 7.4).

5.3.4. **Заборонено завантажувати до сервісів ШІ:** персональні дані інших осіб; неопубліковані роботи інших авторів, отримані на рецензування чи для оцінювання; конфіденційну інформацію Університету та його партнерів; результати досліджень, що не підлягають розголошенню; інформацію з обмеженим доступом і відомості, що становлять державну таємницю.

5.3.5. **Заборонено використовувати ШІ для оцінювання без розкриття.** Викладач або рецензент, який використовує ШІ для підготовки відгуку, рецензії чи перевірки робіт, зобов'язаний особисто перевірити результат і не може покладати на ШІ прийняття рішення про оцінку. Оцінка, виставлена без особистого аналізу роботи, є недоброчесним оцінюванням (пункт 7.10).

5.4. Як розкривати використання ШІ

5.4.1. Для навчальних робіт (курсових, розрахунково-графічних, есеїв, звітів тощо) розкриття здійснюється шляхом заповнення Декларації про використання штучного інтелекту (Додаток 3), яка додається до роботи. Якщо ШІ не використовувався, у декларації робиться відповідна позначка.

5.4.2. Для кваліфікаційних робіт, дисертацій, наукових статей, монографій та інших академічних творів розкриття здійснюється додатково у самому творі — в окремому підрозділі «Використання інструментів штучного інтелекту» (розміщується перед списком використаних джерел) із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис (частина четверта статті 8 Закону).

5.4.3. Розкриття має містити чотири елементи: (1) назва і версія інструмента; (2) дата (період) використання; (3) для яких саме завдань використано; (4) які частини роботи це зачіпає.

5.4.4. Приклад формулювання: «Під час підготовки роботи використано ChatGPT (GPT-4o, «OpenAI Global», LLC.), травень 2026 р., для перевірки граматики та стилістичного редагування тексту розділів 1–3, а також для генерування чернетки переліку ключових слів. Усі змістові положення, розрахунки, висновки та добір джерел виконано автором особисто; кожне джерело перевірено за оригіналом».

5.4.5. Формулювання розкриття не потребує деталізації окремих запитів (промптів). На вимогу уповноваженої особи чи уповноваженого органу автор надає пояснення щодо процесу створення роботи.

5.5. Доказування у справах про використання ШІ

5.5.1. **Результат роботи так званого «детектора ШІ» не є самостійним і достатнім доказом порушення академічної доброчесності.** Такі інструменти мають високий рівень хибнопозитивних спрацювань, зокрема щодо текстів, написаних нерідною мовою, і не можуть бути єдиною підставою для встановлення факту порушення.

5.5.2. Факт недоброчесного використання результатів, згенерованих ШІ, встановлюється на підставі сукупності доказів, до яких можуть належати: відсутність у автора чернеток та історії версій документа; неспроможність автора пояснити зміст, метод або джерела роботи під час співбесіди; наявність у роботі неіснуючих джерел або вигаданих цитат; істотна невідповідність тексту раніше продемонстрованому рівню та стилю автора; технічні сліди генерування; визнання факту самим автором.

5.5.3. Здобувач має право на співбесіду щодо змісту своєї роботи. Відмова здобувача від співбесіди не є доказом порушення, однак не позбавляє уповноважений орган права оцінити всі інші докази у сукупності.

5.5.4. Сумніви, що не усунуто зібраними доказами, тлумачаться на користь особи, стосовно якої розглядається повідомлення (принцип презумпції академічної доброчесності, частина третя статті 17 Закону).

6. ПЕРЕВІРКА ТЕКСТІВ І ДОСТУП ДО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

6.1. Програмне забезпечення та адміністрування

6.1.1. Для виявлення ознак порушення академічної доброчесності Університет укладає договори з правовласниками (розробниками) спеціалізованого програмного забезпечення. Основними програмними продуктами є StrikePlagiarism.com та/або Plagiat.lviv.ua; перелік може бути змінений наказом ректора або угодою Університету.

6.1.2. Адміністрування системи перевірки покладається на навчально-методичний відділ. Наказом ректора призначаються не менше двох адміністраторів системи, які ведуть облік облікових записів, розподіл ліміту перевірок та Журнал доступу.

6.1.3. Університет забезпечує обсяг ліцензій, достатній для виконання обов’язкових перевірок (підрозділ 6.3) та для реалізації прав, передбачених підрозділом 6.2. Потреба в ліцензіях щорічно планується навчально-методичним відділом на підставі заявок факультетів до 1 жовтня та враховується у кошторисі Університету.

6.2. Категорії доступу

6.2.1. Доступ до спеціалізованого програмного забезпечення надається за такими категоріями:

Категорія	Хто отримує	Обсяг доступу
Адміністратор	Працівники навчально-методичного відділу (не менше двох осіб) за наказом ректора.	Повний доступ, керування обліковими записами, статистика, ведення Журналу доступу.
Уповноважена особа кафедри	По одному працівнику від кожної кафедри за поданням завідувача кафедри.	Завантаження та перевірка робіт кафедри, отримання повних звітів подібності, проведення самоперевірок за заявами здобувачів.
Науково-педагогічні та наукові працівники	Будь-який працівник Університету за заявою (у тому числі електронною) на ім’я адміністратора системи.	Перевірка власних академічних творів і робіт здобувачів, керівництво якими він здійснює. Доступ надається протягом трьох робочих днів з дня подання заяви.
Члени уповноважених органів	Члени Університетської комісії та комісій факультетів, залучені експерти.	Тимчасовий доступ на період розгляду конкретного повідомлення, включно з повними звітами та порівняльними

Категорія	Хто отримує	Обсяг доступу
		матеріалами. Надається протягом одного робочого дня.
Здобувачі освіти	Здобувачі всіх рівнів вищої освіти.	Право на самоперевірку чернетки роботи через уповноважену особу кафедри та право на отримання повного звіту подібності щодо власної роботи. Прямий обліковий запис здобувачам не надається.

6.2.2. Здобувач має право до подання остаточного варіанта роботи на платну перевірку чернетки. Перевірка проводиться уповноваженою особою кафедри протягом п’яти робочих днів з дня подання заяви. Результати переревірки мають виключно навчальний характер, не фіксуються як результат обов’язкової перевірки та не можуть бути підставою для застосування заходів реагування.

6.2.3. Особи, які отримали доступ, зобов’язані: використовувати систему виключно для цілей, визначених цим Положенням; не передавати облікові дані третім особам; не завантажувати роботи, отримані на рецензування чи оцінювання, з іншою метою, ніж перевірка; забезпечувати конфіденційність отриманих матеріалів. Порушення цих обов’язків є підставою для позбавлення доступу та розгляду питання про дисциплінарну відповідальність.

6.3. Обов’язкові перевірки

6.3.1. Обов’язковій перевірці (100 %) підлягають:

- кваліфікаційні роботи здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти;
- дисертації та наукові доповіді здобувачів наукових (освітньо-творчих) ступенів, а також наукові публікації, подані для атестації;
- наукові статті, подані до наукових видань, заснованих Університетом;
- навчально-методичні видання, монографії, підручники, навчальні посібники — до рекомендації їх до друку;
- академічні твори, подані для присвоєння вченого (педагогічного) звання або для присудження наукового ступеня (якщо така перевірка не здійснювалась перед виданням/публікацією роботи).

6.3.2. Перевірці підлягає будь-яка робота, щодо якої надійшло повідомлення або виникли обґрунтовані сумніви у викладача.

6.3.3. Кваліфікаційні роботи подаються на перевірку не пізніш як за 15 робочих днів до дати захисту. Результат перевірки (довідка та повний звіт подібності) надається здобувачу і науковому керівнику протягом трьох робочих днів з дня завершення перевірки.

6.3.4. Кожен академічний твір, на підставі чи з урахуванням якого здійснюється присудження наукового (освітньо-творчого) ступеня або ступеня вищої освіти, має бути перевірений на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності. Встановлення факту порушення в такому творі є підставою для відмови у присудженні відповідного ступеня; рішення про відмову у присудженні освітньої кваліфікації ухвалює екзаменаційна комісія, а про відмову у присудженні наукового ступеня — відповідна спеціалізована вчена рада (стаття 16 Закону).

6.4. Оплатність перевірок

6.4.1. Безоплатно проводяться:

- усі обов'язкові перевірки, передбачені пунктом 6.3.1;
- усі перевірки, що проводяться в межах розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності;
- перевірки академічних творів працівників Університету, що подаються до видання Університетом або до друку.

6.4.2. Друга і кожна наступна перевірка тієї самої роботи, ініційована здобувачем, може здійснюватися на платній основі за умови, що відповідний вид послуги допускається постановою КМУ № 796 та іншими актами законодавства і включений до переліку платних послуг Університету; вартість визначається у встановленому законодавством порядку. Оплатність не поширюється на випадки, передбачені пунктом 6.4.1.

6.4.3. Відсутність у здобувача коштів на оплату додаткової перевірки не може бути підставою для недопуску його роботи до захисту, якщо роботу перевірено в межах безоплатних перевірок і за результатами експертного аналізу ознак порушення академічної доброчесності не встановлено.

6.5. Оцінювання результатів перевірки

6.5.1. **Звіт подібності не є висновком про наявність порушення академічної доброчесності.** Показник подібності є лише індикатором, який зобов'язує до експертного аналізу тексту. Факт порушення встановлюється виключно уповноваженим органом або уповноваженою особою в порядку, визначеному розділом 9 цього Положення.

6.5.2. Правомірними (такими, що не враховуються під час аналізу) вважаються запозичення, які є:

– власними назвами та індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об’єктів, у тому числі найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі;
– бібліографічними посиланнями та списками використаних джерел;
– усталеними словосполученнями та термінами, характерними для відповідної сфери знань;
– належним чином оформленими цитуваннями;
– самоцитуванням — фрагментами тексту, що належать автору твору та оприлюднені ним в інших творах із зазначенням джерела;
– цитуванням нормативних текстів — положень законодавства, державних будівельних норм (ДБН), державних стандартів (ДСТУ), технічних умов, кодексів усталеної практики, типових проєктних рішень та іншої обов’язкової для застосування документації;
– типовими текстовими та графічними матеріалами, використання яких передбачено методикою виконання графічних, розрахункових і розрахунково-графічних робіт, курсових робіт і проєктів.

6.5.3. Академічний плагіат слід відрізняти від **помилок цитування**, які самі по собі не є порушенням академічної доброчесності та усуваються шляхом доопрацювання роботи. Типовими помилками цитування є: відсутність лапок при використанні текстових фрагментів за наявності коректного посилання на автора; посилання на інше джерело; неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

7. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Поняття та ознаки порушення

7.1.1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб’єкта академічної діяльності, передбачена Законом або спеціальними законами (частина перша статті 17 Закону).

7.1.2. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак (частина друга статті 17 Закону):

1) **обман** — свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) **несправедливість**, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій: порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого; упереджене оцінювання результатів академічної діяльності; застосування виду академічної відповідальності, що не

відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення; надання або отримання незаслуженої переваги;

3) **бездіяльність**, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) **привласнення результатів інтелектуальної діяльності** іншої особи (інших осіб).

7.1.3. **Принцип презумпції академічної доброчесності.** Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених Законом та цим Положенням. Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

7.1.4. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку.

7.2. Види порушень

7.2.1. Видами порушень академічної доброчесності є (стаття 18 Закону):

1) відчуження авторства; 2) академічний плагіат; 3) приписування авторства; 4) самоплагіат; 5) фабрикація; 6) фальсифікація; 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом; 8) недоброчесне оцінювання; 9) несамостійне виконання завдання; 10) недозволена допомога; 11) академічний саботаж; 12) схиляння до порушення академічної доброчесності; 13) інституційні порушення академічної доброчесності.

Зміст кожного виду порушення розкривається у пунктах 7.3–7.15 цього Положення.

7.3. Відчуження авторства

7.3.1. Відчуження авторства — це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.

7.3.2. Авторство вважається відчуженим з моменту оприлюднення академічного твору (його частини) під іменем особи, яка не є його (її) автором.

7.3.3. Відчуження авторства є найтяжчим порушенням академічної доброчесності; санкції за нього визначені безпосередньо Законом і не можуть бути пом'якшені цим Положенням (пункти 10.4 і 10.6).

7.4. Академічний плагіат

7.4.1. Академічний плагіат — це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

7.4.2. У разі встановлення факту наявності академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий твір підлягає відкликанню (пункт 4.5.4).

7.5. Приписування авторства

7.5.1. Приписування авторства — це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

7.5.2. Автор академічного твору, якого схиляють до порушення академічної доброчесності у виді приписування авторства, зобов’язаний повідомити про це уповноважену особу.

7.5.3. У разі встановлення факту приписування авторства в оприлюдненому академічному творі такий твір відкликається видавцем.

7.5.4. Особа, яка не брала участі у створенні академічного твору, але зазначена серед його авторів, не вважається такою, що вчинила порушення академічної доброчесності, якщо включення її до складу авторів було здійснено без її відома.

7.6. Самоплагіат

7.6.1. Самоплагіат — це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

7.6.2. Не вважається самоплагіатом оприлюднення в дисертації на здобуття наукового ступеня раніше опублікованих власних наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

7.6.3. Особа притягається до академічної відповідальності за самоплагіат, якщо його вчинено з метою досягнення кількісних показників, необхідних для проходження атестації, підтвердження (присвоєння, присудження) кваліфікації, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, призначення на посаду, звітування про результати наукової (освітньої) діяльності, а також у разі наведення у звітах про виконання освітніх, наукових, науково-технічних (інноваційних) проєктів раніше опублікованих результатів як таких, що

отримані при виконанні відповідних проєктів, під час проведення конкурсів у сфері освіти і науки.

7.6.4. У разі встановлення факту самоплагіату в науковій статті така стаття відкликається та не враховується для цілей присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, кваліфікаційної категорії, під час оцінювання результатів наукової та науково-педагогічної діяльності.

7.7. Фабрикація

7.7.1. Фабрикація — це вигадування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

7.7.2. Фабрикацією є, зокрема, наведення в роботі неіснуючих джерел, вигаданих цитат, вигаданих результатів вимірювань, розрахунків, випробувань чи обстежень.

7.8. Фальсифікація

7.8.1. Фальсифікація — це свідома зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

7.9. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом

7.9.1. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, — це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

7.9.2. Порядок дозволеного використання та розкриття визначається розділом 5 цього Положення. Використання ШІ на рівні ШІ-0 кваліфікується як несамостійне виконання завдання (пункт 7.11).

7.10. Недоброчесне оцінювання

7.10.1. Недоброчесне оцінювання — це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

7.10.2. Особа, яка вважає, що результати її академічної діяльності та/або результати академічної діяльності іншої особи були оцінені недоброчесно, має право на оскарження результатів такого оцінювання. У разі встановлення факту недоброчесного оцінювання відповідна оцінка має бути приведена (за можливості) у відповідність із продемонстрованими чи оприлюдненими результатами академічної діяльності.

7.11. Несамостійне виконання завдання

7.11.1. Несамостійне виконання завдання — це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб). Несамостійне виконання може здійснюватися у формі списування, виконання завдання іншою особою чи в іншій формі.

7.11.2. **Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню**, а факт порушення академічної доброчесності фіксується у відомості (протоколі, іншому документі про результати оцінювання) шляхом внесення запису «не виконано — порушення академічної доброчесності» із зазначенням дати та підпису викладача.

7.12. Недозволена допомога

7.12.1. Недозволена допомога — це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

7.12.2. Санкції застосовуються до особи, яка надавала недозволену допомогу; до особи, яка її отримала, застосовуються санкції за несамостійне виконання завдання.

7.13. Академічний саботаж

7.13.1. Академічний саботаж — це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

7.13.2. Академічним саботажем є, зокрема, **будь-яке переслідування, тиск, дискримінація чи створення перешкод у навчанні або роботі стосовно особи у зв'язку з поданням нею повідомлення про порушення академічної доброчесності**, а також безпідставне затягування розгляду повідомлення, знищення або приховування доказів, ненадання доступу до матеріалів або програмного забезпечення, необґрунтована відмова у прийнятті чи рецензуванні роботи.

7.14. Схиляння до порушення академічної доброчесності

7.14.1. Схиляння до порушення академічної доброчесності — це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

7.14.2. Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, **зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений орган або уповноважену особу** (частина друга статті 34 Закону).

7.15. Порушення під час вступних випробувань і конкурсів. Інституційні порушення

7.15.1. Порушення академічної доброчесності вступником (учасником конкурсу) під час вступного випробування (конкурсу) є підставою для припинення участі такого вступника (учасника конкурсу) у вступному випробуванні (конкурсі).

7.15.2. Порушення, виявлене після проведення вступного випробування (конкурсу), є підставою для анулювання рішення про результати вступного випробування (конкурсу) особи, яка вчинила порушення. Порушення, виявлене після зарахування особи, є підставою для її відрахування зі складу здобувачів освіти.

7.15.3. Порушення академічної доброчесності особою, яка бере участь у проведенні вступного випробування (конкурсу), зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі тощо, має наслідком виведення такої особи зі складу відповідного органу та притягнення її до дисциплінарної відповідальності.

7.15.4. Інституційними порушеннями академічної доброчесності Університету є (стаття 36 Закону): надання, поширення недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності його працівників і здобувачів освіти; бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності; безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності; невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень; невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення.

7.15.5. Заходи реагування на інституційні порушення визначаються актами законодавства, що регулюють порядок здійснення відповідних процедур, і застосовуються до Університету уповноваженими державними органами.

8. УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ ТА УПОВНОВАЖЕНІ ОСОБИ

8.1. Структура реагування на факти порушення академічної доброчесності

8.1.1. В Університеті діє трирівнева система реагування на порушення академічної доброчесності:

Рівень	Хто	Що розглядає	Що може застосувати
I Уповноважені особи	Викладач освітнього компонента; науковий (творчий) керівник; гарант освітньої програми; завідувач кафедри.	Порушення у навчальних роботах у межах свого освітнього компонента; випадки, коли здобувач визнає факт порушення (частина друга статті 38 Закону).	Виховні заходи реагування; фіксацію несамостійно виконаного завдання; санкцію у разі визнання здобувачем факту — у

Рівень	Хто	Що розглядає	Що може застосувати
			межах, визначених пунктом 10.5.
II Комісія з академічної доброчесності факультету (КАДФ)	Колегіальний уповноважений орган факультету; утворюється в кожному факультеті.	Повідомлення щодо здобувачів першого і другого рівнів вищої освіти; порушення у навчальних роботах, курсових і кваліфікаційних роботах, коли здобувач не визнає факт порушення; недоброчесне оцінювання на факультеті; оскарження рішень уповноважених осіб.	Виховні заходи та санкції до здобувачів, крім відрахування, позбавлення ступеня та санкцій, віднесених до компетенції УКАД.
III Університетська комісія з академічної доброчесності (УКАД)	Колегіальний уповноважений орган Університету.	Повідомлення щодо науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників і вчених; щодо академічних творів (статей, монографій, підручників, дисертацій); щодо здобувачів наукових (освітньо-творчих) ступенів; справи про позбавлення ступенів і звань (стаття 40 Закону); оскарження рішень КАДФ.	Усі види санкцій, передбачені розділом 10, включно з відрахуванням, поданням про звільнення та позбавленням ступенів і звань.

8.1.2. Повідомлення про порушення академічної доброчесності, вчинене ректором Університету, не розглядається уповноваженими органами Університету. Таке повідомлення подається до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке визначає заклад вищої освіти (наукову установу) для його розгляду (стаття 39 Закону).

8.1.3. Повідомлення, що надійшло до Університету від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо керівника іншого закладу освіти або наукової установи, розглядається УКАД у порядку, визначеному розділом 9 цього Положення.

8.1.4. Відокремлені структурні підрозділи Університету затверджують власні внутрішні комісії з академічної доброчесності.

8.2. Уповноважені особи (рівень I)

8.2.1. Уповноваженими особами Університету є:

– науково-педагогічний (педагогічний) працівник — щодо навчальних робіт і завдань у межах освітнього компонента, який він викладає;

– науковий (творчий) керівник, науковий консультант — щодо кваліфікаційної роботи або дисертації здобувача, керівництво якою він здійснює;
– гарант освітньої програми — щодо навчальних робіт у межах відповідної освітньої програми;
– завідувач кафедри — щодо всіх навчальних робіт і академічних творів, створених на кафедрі;
– головний редактор (відповідальний секретар) наукового видання Університету — щодо творів, поданих до опублікування.

8.2.2. Уповноважена особа зобов'язана:

– невідкладно припиняти виявлені порушення академічної доброчесності;
– фіксувати факт несамостійного виконання завдання у документі про результати оцінювання (пункт 7.11.2);
– застосовувати виховні заходи реагування (пункт 10.2);
– передавати повідомлення, розгляд якого виходить за межі її компетенції, секретарю університетської комісії з академічної доброчесності протягом одного робочого дня;
– невідкладно повідомляти про наявний у неї конфлікт інтересів і утримуватися від розгляду відповідного питання.

8.2.3. Уповноважена особа не має права застосовувати санкції, віднесені цим Положенням до компетенції КАДФ або УКАД, а також розглядати справу, у якій вона є заявником, потерпілою особою або має інший конфлікт інтересів.

8.3. Комісія з академічної доброчесності факультету (КАДФ)

8.3.1. КАДФ утворюється на кожному факультеті Університету наказом ректора за поданням декана факультету. Строк повноважень — два роки.

8.3.2. Склад КАДФ — 7 осіб:

– голова — заступник декана;
– три науково-педагогічні працівники від різних кафедр факультету, делеговані вченою радою факультету (щонайменше один — гарант освітньої програми);
– один представник, уповноважений органом студентського самоврядування факультету;
– один представник Молодіжної наукової ради;
– секретар — науково-педагогічний працівник факультету (без права вирішального голосу).

8.3.3. Повноваження КАДФ:

– розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності здобувачами першого і другого рівнів вищої освіти та встановлювати факт порушення;

– застосовувати виховні заходи реагування та санкції в межах компетенції, визначеної пунктом 8.1.1;
– розглядати оскарження рішень уповноважених осіб факультету;
– залучати експертів з відповідної галузі знань, у тому числі з інших закладів освіти, та використовувати спеціалізоване програмне забезпечення;
– вносити на розгляд вченої ради факультету пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності;
– передавати матеріали до УКАД, якщо встановлене порушення потребує санкції, що виходить за межі компетенції КАДФ;
– звітувати про свою роботу перед вченою радою факультету не рідше одного разу на навчальний рік.

8.4. Університетська комісія з академічної доброчесності (УКАД)

8.4.1. УКАД утворюється рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора. Строк повноважень — три роки, з ротацією половини складу кожні півтора року.

8.4.2. Склад УКАД — 11 осіб:
– п’ять науково-педагогічних (наукових) працівників, які представляють різні галузі знань Університету, обрані Вченою радою таємним голосуванням;
– керівник центру з питань забезпечення якості освіти;
– керівник (представник) науково-дослідної частини;
– представник профспілкової організації працівників;
– представник, уповноважений Радою студентського самоврядування Університету;
– представник Молодіжної наукової ради;
– представник юридичного відділу Університету — з правом дорадчого голосу.

8.4.3. Голова та заступник голови УКАД обираються членами комісії з її складу відкритим голосуванням на першому засіданні. Ректор, голова вченої ради, проректори та декани факультетів не можуть бути головою УКАД. Секретар УКАД призначається наказом ректора з числа працівників центру з питань забезпечення якості освіти та не має права вирішального голосу.

8.4.4. Повноваження УКАД:
– розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними, науковими працівниками та іншими вченими Університету;

- розглядати повідомлення щодо академічних творів (дисертацій, наукових статей, монографій, підручників, посібників, звітів про НДР) та щодо здобувачів наукових (освітньо-творчих) ступенів;
- розглядати справи про позбавлення наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти, вченого звання (розділ 12);
- розглядати оскарження рішень КАДФ;
- встановлювати факт порушення академічної доброчесності та ухвалювати рішення про застосування заходів реагування і санкцій;
- організовувати перевірку повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, а також кандидатами на посади, визначені пунктом 4.4.3;
- ініціювати відкликання академічних творів, у яких встановлено факт порушення академічної доброчесності;
- залучати зовнішніх експертів з інших закладів освіти та наукових установ (частина п’ята статті 37 Закону);
- надавати уповноваженим особам і КАДФ методичні роз’яснення щодо застосування цього Положення;
- щорічно, не пізніше 1 листопада, звітувати Вченій раді Університету про кількість зареєстрованих повідомлень, результати їх розгляду та застосовані санкції (у знеособленому вигляді) та оприлюднювати такий звіт на офіційному вебсайті.

8.5. Вимоги до членів уповноважених органів

8.5.1. Членом уповноваженого органу може бути особа, яка відповідає таким вимогам:

1) **Академічна репутація** — стосовно особи не встановлено факту порушення академічної доброчесності: для членів УКАД — за весь період академічної діяльності; для членів КАДФ — протягом останніх п’яти років. Особа не має незнятої дисциплінарної догани.

2) **Кваліфікація** — для членів УКАД: науковий ступінь та стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше п’яти років; для членів КАДФ: стаж роботи в Університеті не менше трьох років. Вимоги щодо наукового ступеня і стажу не застосовуються до представників студентського самоврядування та Молодіжної наукової ради.

3) **Навчання** — проходження навчання з питань академічної доброчесності та процедур розгляду повідомлень обсягом не менше 16 годин протягом трьох місяців з дня призначення і надалі не рідше одного разу на три роки (пункт 4.2.3).

4) **Декларування конфлікту інтересів** — подання загальної декларації про відсутність конфлікту інтересів (Додаток 4) при вступі на посаду та окремої декларації щодо кожного повідомлення, яке розглядається.

5) **Конфіденційність** — письмове зобов'язання про нерозголошення відомостей, що стали відомі під час розгляду повідомлень, крім випадків, передбачених законодавством.

6) **Несумісність** — особа не може одночасно входити до складу КАДФ і УКАД; не може брати участь у перегляді справи, у розгляді якої вона брала участь на попередній стадії; не може входити до складу апеляційної комісії у справі, яку вона розглядала.

8.5.2. Повноваження члена уповноваженого органу припиняються достроково у разі: подання ним заяви про складення повноважень; звільнення з роботи або відрахування з Університету; встановлення стосовно нього факту порушення академічної доброчесності; систематичної (три і більше рази поспіль) неучасті у засіданнях без поважних причин; відкликання органом, який його делегував. Рішення про дострокове припинення повноважень ухвалює орган, який затвердив склад.

8.6. Конфлікт інтересів

8.6.1. У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення особою академічної доброчесності не може брати участь особа, яка має конфлікт інтересів (частина п'ята статті 37 Закону).

8.6.2. Конфлікт інтересів наявний, зокрема, якщо член уповноваженого органу:

- перебуває у сімейних, родинних чи близьких особистих стосунках із заявником або особою, стосовно якої розглядається повідомлення;
- перебуває у відносинах прямого підпорядкування з такою особою;
- є співавтором спільних публікацій із такою особою протягом останніх трьох років;
- був науковим керівником, консультантом, рецензентом або офіційним опонентом такої особи;
- є автором роботи, що є предметом розгляду, або брав участь у її створенні чи оцінюванні;
- є заявником у справі або особою, права якої безпосередньо зачіпає порушення;
- має інший особистий чи майновий інтерес, що може вплинути на неупередженість.

8.6.3. Член уповноваженого органу зобов'язаний заявити самовідвід до початку розгляду повідомлення. Відвід може бути заявлений також заявником, особою, стосовно якої розглядається повідомлення, або будь-яким членом органу. Питання про відвід вирішується органом без участі особи, щодо якої заявлено відвід, більшістю голосів присутніх членів.

8.6.4. Якщо внаслідок відводів кількість членів органу стає меншою за кворум, розгляд повідомлення передається до УКАД, а якщо конфлікт інтересів виник у УКАД — виконується заміна/додаткове призначення членів УКАД наказом ректора. До розгляду можуть залучатись зовнішні експерти з інших закладів освіти та наукових установ без права вирішального голосу.

8.7. Організація роботи уповноважених органів

8.7.1. Організаційною формою роботи уповноважених органів є засідання, які можуть проводитися очно або дистанційно з обов'язковою фіксацією. Засідання скликає голова, а у разі його відсутності — заступник.

8.7.2. Засідання є правомочним за участі більше 50% уповноважених осіб з правом голосу.

8.7.3. Рішення ухвалюються більшістю голосів від затвердженого складу органу відкритим голосуванням. За вимогою будь-якого члена органу проводиться таємне голосування. У разі рівного розподілу голосів уповноважених осіб з правом голосу вважається, що факт порушення академічної доброчесності не встановлено.

8.7.4. Хід засідання оформлюється протоколом, який підписують голова і секретар. До протоколу додаються всі досліджені матеріали. Протоколи та матеріали зберігаються протягом п'яти років.

8.7.5. У разі розгляду повідомлення щодо здобувача освіти, який не визнає факту порушення, до складу уповноваженого органу обов'язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом студентського самоврядування (частина третя статті 38 Закону). Розгляд повідомлення без участі таких осіб є підставою для скасування рішення.

9. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. Подання повідомлення

9.1.1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, вченим, вступником, учасником, членом журі чи членом організаційного комітету конкурсу, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) (частина перша статті 37 Закону).

9.1.2. Повідомлення може бути подане одним із таких способів:

- на визначену наказом ректора електронну адресу з питань академічної доброчесності;
- через електронну форму на вебсторінці «Академічна доброчесність» офіційного вебсайту Університету;
- у паперовій формі — до канцелярії Університету або деканату факультету;

– безпосередньо уповноваженій особі, голові КАДФ або голові УКАД;
– на ім’я ректора Університету.

9.1.3. Повідомлення подається за формою згідно з Додатком 1 або в довільній письмовій формі та має містити: відомості про заявника та засоби зв’язку з ним; відомості про особу, стосовно якої подається повідомлення (за наявності); опис обставин можливого порушення із зазначенням виду порушення; фактичні дані та докази, що можуть бути перевірені (посилання на джерела, копії матеріалів, звіти подібності, скріншоти тощо); дату і підпис.

9.1.4. Повідомлення, подане анонімно, реєструється та може бути розглянуте, якщо воно містить фактичні дані, що можуть бути перевірені. У такому разі заявник про результати розгляду не інформується. **Безпідставне залишення повідомлення без розгляду є інституційним порушенням академічної доброчесності** (пункт 7.15.4).

9.1.5. **Гарантії заявникові.** Переслідування, тиск, дискримінація чи створення перешкод у навчанні або роботі стосовно особи у зв’язку з поданням нею повідомлення є академічним саботажем (пункт 7.13.2) і тягне за собою відповідальність відповідно до розділу 10. Відомості про особу заявника є конфіденційними та розголошуються лише за її письмовою згодою або у випадках, передбачених законом.

9.1.6. Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов’язана невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений орган або уповноважену особу (пункт 7.14.2).

9.2. Реєстрація та передавання на розгляд (строк — 3 робочі дні)

9.2.1. Усі повідомлення підлягають обов’язковому фіксуванню в Єдиному журналі обліку повідомлень про порушення академічної доброчесності (далі — Журнал), який в електронній формі веде секретар університетської комісії з академічної доброчесності при центрі з питань забезпечення якості освіти.

9.2.2. Повідомлення реєструється у Журналі не пізніше наступного робочого дня з дня його надходження, незалежно від способу подання та повноти викладених у ньому відомостей. Особа, яка одержала повідомлення безпосередньо, зобов’язана передати його секретарю університетської комісії з академічної доброчесності протягом одного робочого дня.

9.2.3. У Журналі зазначаються: реєстраційний номер і дата; спосіб надходження; відомості про заявника (або позначка «анонімне»); вид можливого порушення; рішення про маршрутизацію та його дата; уповноважений орган (особа), якому передано повідомлення; дата і зміст рішення за результатами розгляду; відомості про оскарження.

9.2.4. У випадку подачі повідомлення на ім’я ректора (згідно п.9.1.2), протягом трьох робочих днів з дня реєстрації повідомлення ректор (або за його дорученням — проректор за відповідним напрямом) приймає одне з таких рішень:

- про надсилання повідомлення до уповноваженого органу (уповноваженої особи) відповідно до розподілу компетенції, визначеного пунктом 8.1.1;
- про утворення уповноваженого органу (призначення уповноваженої особи) та надсилання до нього (неї) повідомлення — якщо чинний орган не може розглянути повідомлення внаслідок конфлікту інтересів або з інших причин;
- про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності – у випадку, визначеному пунктом 9.6.1 (визнання здобувачем факту порушення).

9.2.5. Рішення про передавання на розгляд оформлюється резолюцією та вноситься до Журналу. Копія рішення надсилається заявникові (крім анонімних повідомлень).

9.2.6. У разі якщо повідомлення стосується ректора Університету, секретар університетської комісії з академічної доброчесності протягом трьох робочих днів надсилає його до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та інформує про це заявника (пункт 8.1.2).

9.3. Рішення про початок розгляду

9.3.1. Уповноважений орган (уповноважена особа) **протягом 10 робочих днів з дня надходження до нього (неї) повідомлення**:

- ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за процедурою, визначеною підрозділами 9.4–9.6, або про залишення повідомлення без розгляду, і письмово повідомляє про це заявника із зазначенням мотивів;
- надсилає (надає) особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію;
- не пізніш як за **три робочі дні** до дати розгляду інформує таку особу про дату, час і місце розгляду повідомлення.

9.3.2. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація **містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені**.

9.3.3. Рішення про залишення повідомлення без розгляду має бути вмотивованим і містити пояснення, яких саме фактичних даних бракує. Заявник має право повторно подати повідомлення, доповнивши його. Рішення про залишення без розгляду може бути оскаржене в порядку, визначеному розділом 11.

9.3.4. Уповноважений орган не може відмовити у розгляді повідомлення з мотивів посади, наукового ступеня, вченого звання чи іншого статусу особи, стосовно якої воно подано.

9.4. Розгляд повідомлення по суті

9.4.1. **Загальний строк розгляду повідомлення не може перевищувати шести місяців з дня його реєстрації у Журналі**. Розгляд повідомлення, що стосується кваліфікаційної роботи, поданої до захисту, здійснюється невідкладно, до дати захисту.

9.4.2. Етапи розгляду:

Етап 1 (до 10 робочих днів). Підготовка: витребування матеріалів, призначення доповідача з числа членів органу, проведення перевірки тексту спеціалізованим програмним забезпеченням (за потреби), вирішення питань відводів, за потреби — залучення експертів.

Етап 2 (до 30 робочих днів). Дослідження доказів: аналіз матеріалів, отримання письмових пояснень, проведення співбесіди, отримання експертних висновків, ознайомлення сторін із матеріалами.

Етап 3 (до 10 робочих днів). Засідання з розгляду повідомлення, ухвалення рішення, оформлення протоколу та рішення, доведення рішення до відома сторін.

Строки етапів можуть бути продовжені рішенням органу за наявності обґрунтованих причин (складність експертизи, хвороба чи відпустка учасників, необхідність отримання відомостей від третіх осіб) у межах загального шестимісячного строку. Про продовження строку письмово повідомляються заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення.

9.4.3. З метою запобігання конфлікту інтересів за рішенням уповноваженого органу можуть запрошуватися як експерти науково-педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти і наукових установ. Експерт надає письмовий висновок, який долучається до матеріалів справи, та може бути запрошений на засідання. Експерт подає декларацію про відсутність конфлікту інтересів.

9.4.4. Розгляд повідомлення здійснюється з дотриманням конфіденційності. Відомості про хід розгляду не підлягають розголошенню до набрання рішенням чинності.

9.5. Права особи, стосовно якої розглядається повідомлення

9.5.1. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника (частина шоста статті 37 Закону):

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

– брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

9.5.2. Додатково така особа має право: заявляти відводи членам уповноваженого органу та експертам; подавати власні докази і клопотання; отримувати копію рішення; знайомитися з протоколом засідання; оскаржувати рішення в порядку, визначеному розділом 11.

9.5.3. Неявка особи, належним чином повідомленої про дату, час і місце розгляду, не перешкоджає розгляду повідомлення, крім випадку, коли вона до початку засідання повідомила про поважні причини неявки. У такому разі розгляд відкладається один раз на строк до 10 робочих днів.

9.5.4. Відмова особи від надання пояснень не може розцінюватися як доказ порушення академічної доброчесності або як обставина, що обтяжує відповідальність.

9.5.5. Заявник має право бути поінформованим про хід і результати розгляду, надавати додаткові матеріали та оскаржити рішення.

9.6. Особливості розгляду повідомлень щодо здобувачів освіти

9.6.1. **У разі визнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності** санкція визначається уповноваженим органом або уповноваженою особою, які відповідно до цього Положення мають право застосовувати відповідну санкцію, без дотримання процедури, визначеної підрозділами 9.3–9.5. Визнання факту оформлюється письмовою заявою здобувача, у якій зазначається, що йому роз’яснено наслідки визнання та право не визнавати факт.

9.6.2. Визнання факту порушення враховується як обставина, що пом’якшує відповідальність, під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена Законом (частина сьома статті 37 Закону). У разі визнання факту перевірка і дослідження доказів не проводяться.

9.6.3. У разі невизнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності та/або його незгоди з визначеною санкцією питання розглядається у повному порядку, визначеному підрозділами 9.3–9.5, а до складу уповноваженого органу обов’язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом студентського самоврядування (пункт 8.7.5).

9.6.4. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

9.7. Рішення за результатами розгляду

9.7.1. За результатами розгляду повідомлення уповноважений орган (уповноважена особа) ухвалює одне з таких рішень:

– про встановлення факту порушення академічної доброчесності та застосування заходів реагування (санкцій);
– про невстановлення факту порушення академічної доброчесності;
– про передання матеріалів до УКАД — якщо необхідна санкція виходить за межі компетенції органу;
– про передання матеріалів іншим уповноваженим суб'єктам — якщо у діянні вбачаються ознаки правопорушення, розгляд якого не належить до компетенції Університету.

9.7.2. Рішення про притягнення особи до академічної відповідальності має бути **обґрунтованим** — ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення, та містити інформацію про **конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення**.

9.7.3. Рішення оформлюється як окремий документ і містить: дату і місце ухвалення; склад органу; відомості про заявника та особу, стосовно якої розглядалося повідомлення; зміст повідомлення; перелік досліджених доказів; мотиви, з яких орган узяв до уваги або відхилив докази і доводи сторін; висновок про наявність чи відсутність порушення із зазначенням його виду; санкцію та мотиви її обрання; порядок і строк оскарження.

9.7.4. Копія рішення надається (надсилається) особі, стосовно якої розглядалося повідомлення, та заявникові протягом трьох робочих днів з дня його ухвалення.

9.7.5. Рішення уповноваженого органу, ухвалене у встановленому порядку, набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі оскарження — з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

9.7.6. Рішення оприлюднюються на офіційному вебсайті Університету у знеособленому вигляді (без персональних даних осіб), крім рішень про позбавлення ступенів і звань, які оприлюднюються в порядку, визначеному розділом 12. Відомості про застосовані санкції вносяться до Журналу.

9.7.7. Відсутність судового рішення або рішення іншого уповноваженого органу щодо притягнення особи до іншого виду відповідальності не є перешкодою для розгляду питання щодо порушення особою академічної доброчесності та притягнення винної особи до академічної відповідальності.

10. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. САНКЦІЇ ЗА ПОРУШЕННЯ

10.1. Загальні засади

10.1.1. Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної

доброчесності, санкцій, визначених Законом і спеціальними законами у сфері освіти і науки.

10.1.2. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є: 1) виховні заходи; 2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності; 3) реагування на порушення при проведенні конкурсів; 4) інституційні заходи реагування.

10.1.3. Основними принципами реагування є: обов'язковість і своєчасність реагування; неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення; обов'язковість встановлення вини особи; співмірність порушення і заходів реагування; притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння, які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони; прозорість процедур.

10.1.4. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

10.1.5. **Заборона дискримінації.** Забороняється встановлювати або застосовувати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання здобувача освіти, а також ознак, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії дискримінації.

10.1.6. **Принцип мінімальної достатності.** Уповноважений орган (уповноважена особа) застосовує найм'якіший із передбачених цим Положенням заходів реагування, достатній для припинення порушення, усунення його наслідків і запобігання повторенню. Санкція, суворіша за мінімальну, застосовується лише за наявності обставин, що обтяжують відповідальність (пункт 10.1.8), і має бути окремо вмотивована в рішенні. Строкові санкції застосовуються на мінімальний строк — один рік, якщо в рішенні не наведено мотивів для більшого строку.

10.1.7. Обставини, що пом'якшують відповідальність: визнання особою факту порушення; добровільне усунення наслідків порушення (виправлення посилань, доповнення розкриття, відкликання твору за власною ініціативою) до початку розгляду; вчинення порушення вперше; незначний обсяг і несуттєвий вплив порушення на результати академічної діяльності; вік особи до 18 років; вчинення порушення внаслідок схиляння з боку іншої особи; сприяння встановленню обставин справи.

10.1.8. Обставини, що обтяжують відповідальність: повторність порушення; вчинення порушення з використанням службового становища; схиляння інших осіб до порушення; приховування, знищення чи фальсифікація доказів; вчинення порушення у кваліфікаційній роботі, дисертації або в академічному творі, на підставі якого присуджується ступінь чи присвоюється звання; вчинення порушення особою, яка є членом уповноваженого органу або уповноваженою особою; переслідування заявника.

10.1.9. **Повторним** вважається порушення академічної доброчесності, вчинене особою протягом одного року з дня набрання чинності рішенням про встановлення факту попереднього порушення. Після спливу цього строку особа вважається такою, що не має повторного порушення, крім випадків, для яких Законом передбачено інші строки (зокрема пункт 4.4.2 цього Положення).

10.2. Виховні заходи реагування

10.2.1. Виховні заходи реагування **не є санкціями** і не тягнуть за собою наслідків, передбачених частиною третьою статті 22 Закону. Вони застосовуються, якщо порушення вчинено вперше, має незначний характер і не спричинило суттєвого викривлення результатів академічної діяльності, а Законом не встановлено обов'язкової санкції.

10.2.2. До здобувачів освіти застосовуються такі виховні заходи (частина четверта статті 22 Закону): відвідування тематичних занять (лекції, курсу, тренінгу тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма; усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності; письмове попередження про те саме; повторне виконання завдання.

10.2.3. До науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників та інших вчених застосовуються такі виховні заходи: профілактична бесіда з головою (заступником голови) уповноваженого органу; рекомендація пройти навчання з академічної доброчесності та/або академічного письма обсягом не менше 16 годин у визначений строк; зобов'язання усунути порушення (доповнити посилання, доповнити розкриття використання ШІ, подати виправлення (erratum) до видання, повідомити редакцію про необхідність внесення змін).

10.2.4. Застосування виховного заходу фіксується у Журналі, але не є встановленням академічної відповідальності та не є підставою для внесення відомостей до особової справи.

10.3. Порядок реалізації санкцій

10.3.1. Санкції у межах притягнення до академічної відповідальності застосовуються рішенням уповноваженого органу (уповноваженої особи) та набирають чинності відповідно до пункту 9.7.5.

10.3.2. Санкції у виді **догани та звільнення** є заходами дисциплінарної відповідальності та реалізуються наказом ректора, який видається на підставі рішення уповноваженого органу. Наказ про догану/звільнення видається лише після перевірки дотримання вимог трудового законодавства; у разі юридичної неможливості реалізації рішення матеріали повертаються органу з мотивованим висновком без самостійної заміни санкції ректором.

10.3.3. **Строки застосування дисциплінарних стягнень.** Догана і звільнення застосовуються з дотриманням вимог статей 147–149 Кодексу законів про працю України, зокрема з обов'язковим витребуванням письмових пояснень працівника та в межах строків, установлених статтею 148 цього Кодексу. З огляду на це уповноважений орган організовує розгляд повідомлень, що можуть мати наслідком дисциплінарну санкцію, у найкоротший можливий строк, а наказ видається невідкладно після набрання чинності рішенням. На санкції у межах академічної відповідальності строки, встановлені статтею 148 Кодексу законів про працю України, не поширюються.

10.3.4. Відрахування здобувача освіти здійснюється наказом ректора на підставі рішення УКАД.

10.3.5. Науково-педагогічний, педагогічний, науковий працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного (вченого) звання (частина третя статті 22 Закону).

10.4. Санкції, що застосовуються до науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників та інших вчених

10.4.1. Виключний перелік санкцій за конкретні порушення наведено в таблиці 10.1. Санкції, **виділені напівжирним шрифтом**, визначені безпосередньо Законом і не можуть бути замінені іншими за рішенням уповноваженого органу.

Таблиця 10.1

Санкції за порушення академічної доброчесності для працівників та вчених

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Санкція за повторне або грубе порушення
1. Відчуження авторства (п. 7.3)	**Звільнення** із Університету відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України (частина друга статті 23 Закону). Відкликання твору.	**Звільнення**. Пом'якшення не допускається.
2. Академічний плагіат унаслідок відчуження авторства (п. 7.4)	**Звільнення** відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України (частина четверта статті 24 Закону). Відкликання твору.	**Звільнення**. Пом'якшення не допускається.
3. Академічний плагіат (інші випадки) (п. 7.4)	**Відкликання академічного твору** (частина друга статті 24 Закону) + виховний захід: обов'язкове навчання	Догана + заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк 1 рік. За систематичного

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Санкція за повторне або грубе порушення
	(16 год) і зобов'язання усунути порушення.	плагіату (три і більше встановлених факти) — звільнення.
4. Приписування авторства (п. 7.5)	Догана (мінімальна із санкцій, визначених частиною четвертою статті 25 Закону) + відкликання твору.	Звільнення відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України — за повторного порушення, а також якщо особа, користуючись службовим становищем, схиляла автора до приписування авторства собі чи іншій особі.
5. Самоплагіат (п. 7.6)	**Відкликання наукової статті** та незарахування її для цілей атестації, присудження ступеня, присвоєння звання (частина третя статті 26 Закону) + виховний захід.	Догана + позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів та у програмах академічної мобільності на строк 1 рік.
6. Фабрикація (п. 7.7)	Догана + відкликання твору + позбавлення права бути керівником або відповідальним виконавцем наукових досліджень на строк 1 рік.	Звільнення відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України.
7. Фальсифікація (п. 7.8)	Догана + відкликання твору + позбавлення права бути керівником або відповідальним виконавцем наукових досліджень на строк 1 рік.	Звільнення відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України.
8. Недоброчесне використання результатів, згенерованих ШІ (п. 7.9)	Виховний захід + зобов'язання доповнити розкриття або відкликати твір у строк до 30 календарних днів.	Догана. За систематичного порушення — виключення зі складу редакційної колегії наукового видання Університету на строк 1 рік.
9. Недоброчесне оцінювання (п. 7.10)	Приведення оцінки у відповідність із продемонстрованими результатами (обов'язково) + виховний захід.	Догана + позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк 1 рік.
10. Несамостійне виконання завдання (п. 7.11)	**Завдання вважається невиконаним і не оцінюється** (частина друга статті 31 Закону) + виховний захід.	Догана.
11. Недозволена допомога (п. 7.12)	Виховний захід.	Догана + позбавлення права бути науковим (творчим) керівником, науковим консультантом на строк 1 рік.

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Санкція за повторне або грубе порушення
12. Академічний саботаж (п. 7.13)	Виховний захід. У разі саботажу у формі переслідування заявника — одразу догана.	Догана + виключення зі складу вченої ради та інших колегіальних органів управління з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк 1 рік.
13. Схиляння до порушення академічної доброчесності (п. 7.14)	**Догана** (частина третя статті 34 Закону — застосовується обов'язково).	Догана + позбавлення права бути науковим керівником на строк 1 рік. Якщо схиляння до приписування авторства вчинено з використанням службового становища — звільнення відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 КЗпП України.

10.4.2. Якщо академічний плагіат, фабрикацію чи фальсифікацію встановлено в академічному творі, на підставі чи з урахуванням якого особі присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, застосовується процедура **позбавлення відповідного ступеня (звання)**, визначена розділом 12 цього Положення.

10.4.3. Інші санкції в межах академічної відповідальності, передбачені частиною другою статті 22 Закону (позбавлення права участі в атестації здобувачів, позбавлення нагород, відзнак і почесних звань, присуджених Університетом, тощо), можуть застосовуватися додатково, якщо це співмірне характеру порушення, з обов'язковим вмотивуванням у рішенні.

10.5. Санкції, що застосовуються до здобувачів освіти

10.5.1. До здобувачів освіти застосовується **градуйована схема**: перше порушення — виховний захід; повторне — суворіший виховний захід або мінімальна санкція; систематичне (третє і наступні) — санкція в межах академічної відповідальності. Відрахування застосовується лише у випадках, прямо визначених Законом, або як крайній захід за систематичних порушень.

Таблиця 10.2

Санкції за порушення академічної доброчесності для здобувачів освіти

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Захід за повторне або систематичне порушення
1. Відчуження авторства кваліфікаційної роботи або відчуження авторства здобувачем наукового (освітньо-творчого) ступеня (п. 7.3)	**Відрахування** із Університету (частина третя статті 23 Закону). Пом'якшення не допускається.	**Відрахування**.
2. Відчуження авторства інших робіт здобувачем вищої освіти (п. 7.3)	Письмове попередження + повторне виконання завдання.	Повторне проходження відповідного освітнього компонента + позбавлення академічної стипендії на строк один семестр.
3. Академічний плагіат унаслідок відчуження авторства на кваліфікаційну роботу (п. 7.4)	**Відрахування** (частина п'ята статті 24 Закону). Пом'якшення не допускається.	**Відрахування**.
4. Академічний плагіат у навчальній або курсовій роботі (п. 7.4)	Усне попередження + повторне виконання завдання.	Друге порушення: письмове попередження + відвідування тренінгу з академічного письма + повторне виконання завдання. Третє і наступні: повторне проходження відповідного освітнього компонента.
5. Академічний плагіат у кваліфікаційній роботі, поданій до захисту (п. 7.4)	Повернення роботи на доопрацювання та повторне проходження оцінювання (атестації) у наступний період атестації.	**Відмова у присудженні ступеня вищої освіти**
6. Академічний плагіат, фабрикація або фальсифікація у кваліфікаційній роботі, на підставі якої присуджено ступінь вищої освіти	**Позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації** у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (частина п'ята статті 22 Закону).	**Позбавлення ступеня вищої освіти**.
7. Приписування авторства (п. 7.5)	Письмове попередження + відкликання твору.	Позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій,

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Захід за повторне або систематичне порушення
		грантів, у програмах академічної мобільності на строк 1 рік.
8. Самоплагіат (п. 7.6)	**Відкликання наукової статті** (частина третя статті 26 Закону) + усне попередження.	Письмове попередження + повторне виконання завдання.
9. Фабрикація (п. 7.7) або фальсифікація (п. 7.8)	Робота не оцінюється + письмове попередження + повторне виконання завдання.	Повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію). За систематичних порушень або за фабрикації (фальсифікації) у дисертації — відрахування (частина друга статті 27, частина друга статті 28 Закону).
10. Недоброчесне використання результатів, згенерованих ШІ (п. 7.9)	Усне попередження + повторне виконання завдання з належним розкриттям використання ШІ.	Друге порушення: письмове попередження + відвідування тренінгу. Третє і наступні: повторне проходження відповідного освітнього компонента.
11. Несамостійне виконання завдання (п. 7.11), у тому числі використання ШІ на рівні ШІ-0	**Завдання вважається невиконаним і не оцінюється** (частина друга статті 31 Закону) + усне попередження + повторне виконання завдання.	Друге порушення: письмове попередження + повторне проходження оцінювання. Третє і наступні: повторне проходження освітнього компонента + позбавлення академічної стипендії на строк один семестр.
12. Недозволена допомога (п. 7.12)	Усне попередження.	Друге порушення: письмове попередження + відвідування тренінгу. Третє і наступні: позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, у програмах академічної мобільності на строк 1 рік.
13. Академічний саботаж (п. 7.13)	Письмове попередження. У разі саботажу у формі переслідування заявника — позбавлення права брати участь у конкурсах на строк 1 рік.	Позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року. Для здобувача — члена вченої ради: виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути її членом на строк 1 рік.
14. Схиляння до порушення академічної доброчесності (п. 7.14)	**Письмове попередження** (частина четверта статті 34 Закону — застосовується обов’язково).	Письмове попередження + позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, у

Вид порушення	Мінімальний захід реагування (перше порушення)	Захід за повторне або систематичне порушення
		програмах академічної мобільності на строк 1 рік.
15. Недоброчесне оцінювання здобувачем — членом колегіального органу чи журі (п. 7.10)	Приведення оцінки у відповідність (обов'язково) + письмове попередження.	Виключення зі складу вченої ради (іншого органу) з позбавленням права бути його членом на строк 1 рік.

10.5.2. Відрахування не застосовується до осіб з особливими освітніми потребами, а також до здобувачів фахової передвищої освіти, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту.

10.5.3. Санкція у виді відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням, а також позбавлення пільг з оплати навчання застосовуються лише за систематичних порушень і не можуть бути застосовані як перша санкція.

10.5.4. Уповноважена особа (рівень I) має право самостійно застосовувати виховні заходи реагування та фіксувати несамостійно виконане завдання. У разі визнання здобувачем факту порушення уповноважена особа має право застосувати також санкцію у виді повторного проходження оцінювання. Санкції, що передбачають позбавлення стипендії, позбавлення прав на строк, повторне проходження освітнього компонента, відрахування або позбавлення ступеня, застосовуються виключно КАДФ або УКАД у межах їхньої компетенції.

10.6. Санкції до вступників та учасників конкурсів

10.6.1. До вступників та учасників конкурсів застосовуються такі санкції:

- припинення участі у вступному випробуванні (конкурсі) — у разі виявлення порушення під час його проведення;
- анулювання (скасування) рішення про результати вступного випробування (конкурсу) в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення, — у разі виявлення порушення після проведення;
- відрахування зі складу здобувачів освіти — у разі виявлення порушення після зарахування особи.

10.6.2. Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування (конкурсу), зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі, та вчинила порушення академічної доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу, відсторонюється від участі у проведенні такого випробування (конкурсу) та притягається до дисциплінарної відповідальності.

11. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ

11.1. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити таке рішення (частина дев'ята статті 37 Закону).

11.2. Інстанції та строки оскарження:

1) **рішення уповноваженої особи** оскаржується до КАДФ відповідного факультету — протягом 10 робочих днів з дня отримання копії рішення; скарга розглядається протягом 10 робочих днів;

2) **рішення КАДФ** оскаржується до УКАД — протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення; скарга розглядається протягом 30 календарних днів;

3) **рішення УКАД** оскаржується до Апеляційної комісії — протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення; скарга розглядається протягом 30 календарних днів;

4) **рішення УКАД у справах про позбавлення ступенів і звань** оскаржується до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в порядку, визначеному розділом 12 цього Положення.

11.3. Апеляційна комісія утворюється наказом ректора для розгляду конкретної скарги протягом п'яти робочих днів з дня її надходження. Склад — п'ять осіб:

- три науково-педагогічні (наукові) працівники Університету, які не брали участі в розгляді справи на попередніх стадіях і не мають конфлікту інтересів;
- два зовнішні експерти з відповідної галузі знань — науково-педагогічні або наукові працівники інших закладів вищої освіти чи наукових установ (за їхньою згодою).

Голова Апеляційної комісії обирається її членами зі свого складу. Якщо скарга стосується здобувача освіти, до складу комісії обов'язково включається представник, уповноважений органом студентського самоврядування на заміну одного зовнішнього експерта.

11.4. За результатами розгляду скарги орган, що її розглядає, ухвалює одне з рішень:

- залишити оскаржуване рішення без змін, а скаргу — без задоволення;
- направити справу на новий розгляд до органу, що ухвалив рішення, — у разі істотного порушення процедури, яке вплинуло або могло вплинути на результат розгляду.

11.5. **Заборона на посилення санкції.** За результатами розгляду скарги, поданої особою, стосовно якої встановлено факт порушення, її становище не може бути погіршено

(санкція не може бути посилена, а нове порушення — встановлено). Це обмеження не застосовується, якщо скаргу подав заявник.

11.6. Подання скарги у встановлений строк зупиняє набрання чинності оскаржуваним рішенням: таке рішення набирає чинності з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

11.7. Істотними порушеннями процедури, що є безумовною підставою для скасування рішення, є: неповідомлення особи про початок розгляду або про дату, час і місце розгляду; ненадання їй копії повідомлення; ненадання доступу до матеріалів справи; участь у прийнятті рішення особи з конфліктом інтересів; відсутність у складі уповноваженого органу представника студентського самоврядування у випадку, передбаченому пунктом 8.7.5; відсутність кворуму; невмотивованість рішення.

11.8. Сумніви, що виникають у членів органу, який розглядає скаргу, і не усунуто зібраними доказами, тлумачаться на користь особи, стосовно якої розглядалося повідомлення.

11.9. Рішення органу, що розглянув скаргу, оприлюднюється у знеособленому вигляді на офіційному вебсайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його ухвалення та вноситься до Журналу.

11.10. Реалізація права на оскарження в Університеті не позбавляє особу права на звернення до суду в порядку, визначеному законодавством.

12. ПОЗБАВЛЕННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ, СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА, СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ВЧЕНОГО ЗВАННЯ

12.1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки наявності в академічному творі академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) Університет, якщо саме в Університеті особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання на підставі чи з урахуванням відповідного академічного твору.

12.2. Уповноваженим органом Університету для розгляду таких повідомлень є **УКАД**. УКАД розглядає повідомлення **протягом шести місяців з дня його отримання** та за результатами розгляду приймає одне з таких рішень:

- про позбавлення особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання — у разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;
- про відмову у позбавленні — у разі невстановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

12.3. Розгляд здійснюється в порядку, визначеному розділом 9 цього Положення, з обов'язковим залученням не менше двох зовнішніх експертів за профілем твору з інших закладів вищої освіти або наукових установ.

12.4. Рішення УКАД оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

12.5. Рішення УКАД про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, вченого звання, а також бездіяльність УКАД (неухвалення рішення протягом шестимісячного строку) може бути оскаржено до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу зазначеного строку.

12.6. УКАД протягом 10 робочих днів з дня отримання зобов'язана розглянути рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та прийняти рішення про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва та/або вченого звання або про відмову у позбавленні — відповідно до висновку Національного агентства.

12.7. Рішення УКАД, прийняте відповідно до пункту 12.6, може бути оскаржено до Вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення. Вчена рада розглядає скаргу та за результатами розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію наказом ректора та оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

12.8. Рішення УКАД про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено. Рішення за результатами розгляду скарги набирає чинності з дня його оприлюднення.

12.9. З дня набрання чинності рішенням про позбавлення (частина восьма статті 40 Закону):

- особа втрачає права, пов'язані з наявністю у неї відповідного ступеня, кваліфікації, вченого звання;
- втрачають чинність рішення про присудження (присвоєння) та видані на їх підставі дипломи (атестати);
- втрачають чинність рішення про присудження ступенів і присвоєння звань, ухвалені на підставі та/або з урахуванням ступеня (звання), якого особу позбавлено, і видані на їх підставі дипломи (атестати);
- якщо особа обіймає посаду, кваліфікаційні вимоги до якої та/або умови конкурсу передбачають обов'язкову наявність відповідного ступеня чи звання, вона

звільняється з такої посади відповідно до пункту 2 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України.

12.10. Відомості про позбавлення вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відповідно до законодавства.

12.11. Позбавлення ступеня вищої освіти у разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

12.12. Визначені цим розділом процедури не є адміністративними процедурами.

13. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

13.1. Це Положення набирає чинності з дня введення його в дію наказом ректора.

13.2. З дня набрання чинності цим Положенням визначається таким, що втратило чинність, Положення про заходи щодо підтримки академічної доброчесності в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затверджене Вченою радою КНУБА (протокол № 31 від 21 лютого 2020 р.), введене в дію наказом ректора № 180 від 21 квітня 2020 р., зі змінами.

13.3. Повідомлення про порушення академічної доброчесності, зареєстровані до набрання чинності цим Положенням і не розглянуті на цю дату, розглядаються відповідно до процедур, визначених цим Положенням, з додержанням гарантій і прав суб'єктів академічної діяльності, визначених Законом.

13.4. У разі встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або іншого порушення академічної доброчесності, вчиненого до набрання чинності Законом, застосовується та міра відповідальності, яка на момент вчинення такого порушення була визначена законом.

13.5. Перевірка дисертацій і кваліфікаційних робіт на здобуття наукових ступенів та ступенів вищої освіти, присуджених до набрання чинності Законом, може проводитися виключно на предмет дотримання вимог, чинних на день захисту відповідної дисертації чи кваліфікаційної роботи. Якщо відповідний вид відповідальності або санкція не були передбачені законом на момент вчинення порушення, така санкція не застосовується.

13.6. Університетська комісія з академічної доброчесності та комісії з академічної доброчесності факультетів утворюються протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Положенням. До моменту їх утворення повноваження уповноваженого органу здійснює комісія, утворена наказом ректора.

13.7. Навчання членів уповноважених органів та уповноважених осіб (пункт 4.2.3) організовується центром з питань забезпечення якості освіти протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Положенням.

13.8. Робочі програми / силабуси освітніх компонентів приводяться у відповідність із розділом 5 цього Положення (визначення рівня дозволеного використання ШІ) до початку наступного навчального року.

13.9. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться рішенням Вченої ради Університету за погодженням з Радою студентського самоврядування та Молодіжною науковою радою у частині, що стосується здобувачів освіти, і вводяться в дію наказом ректора.

13.10. Контроль за виконанням цього Положення покладається на проректора за відповідним напрямом та на Університетську комісію з академічної доброчесності.

Додаток 1

до Положення про академічну доброчесність

ПОВІДОМЛЕННЯ

про порушення академічної доброчесності

1. Відомості про заявника: прізвище, ім’я, по батькові; статус (здобувач освіти / працівник Університету / інша особа); контактний телефон; електронна пошта. (Заповнення необов’язкове; повідомлення може бути подане анонімно — у такому разі про результати розгляду заявник не інформується.)

2. Відомості про особу, стосовно якої подається повідомлення (за наявності): прізвище, ім’я, по батькові; посада, кафедра / факультет, група.

3. Об’єкт (робота, твір, процедура), щодо якого подається повідомлення: назва, вид, дата створення / оприлюднення / захисту.

4. Вид можливого порушення (позначити): відчуження авторства; академічний плагіат; приписування авторства; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; недоброчесне використання результатів, згенерованих ШІ; недоброчесне оцінювання; несамостійне виконання завдання; недозволена допомога; академічний саботаж; схиляння до порушення академічної доброчесності.

5. Опис обставин: коли, де і за яких обставин, на думку заявника, вчинено порушення.

6. Фактичні дані та докази, що можуть бути перевірені: посилання на джерела (сторінки, абзаци); копії матеріалів; звіти подібності; скриншоти; інші матеріали. Перелік додатків.

7. Дата, підпис (для паперової форми) або кваліфікований електронний підпис чи відправлення з корпоративної електронної пошти (для електронної форми).

Заявник ознайомлений із тим, що повідомлення підлягає розгляду, якщо містить фактичні дані, які можуть бути перевірені, а також із гарантіями, передбаченими пунктом 9.1.5 Положення.

Додаток 2

до Положення про академічну доброчесність

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

(розміщується на титульній сторінці письмової роботи)

«Я, _____ , здобувач(ка) освіти Київського національного університету будівництва і архітектури, розумію і підтримую політику Університету з академічної доброчесності. Цю роботу виконано мною самостійно. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час її підготовки. Усі використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело. Мені відомо, що за порушення академічної доброчесності до мене можуть бути застосовані заходи реагування та санкції, передбачені Положенням про академічну доброчесність».

«____» _____ 20___ р. _____ _____

(підпис) *(прізвище, ініціали)*

Додаток 3

до Положення про академічну доброчесність

ДЕКЛАРАЦІЯ

про використання інструментів штучного інтелекту

Робота: _____ (вид, назва).

Автор: _____ (прізвище, ім’я, по батькові, група / посада).

Рівень дозволеного використання ШІ, встановлений завданням: ☐ ШІ-0 ☐ ШІ-1 ☐ ШІ-2.

☐ Інструменти штучного інтелекту під час підготовки цієї роботи НЕ використовувалися.

☐ Інструменти штучного інтелекту використовувалися, а саме:

1) назва та версія інструмента: _____;

2) дата (період) використання: _____;

3) для яких завдань використано (пошук джерел / перевірка граматики й стилю / переклад власного тексту / генерування ідей / генерування чернетки тексту / генерування зображень чи моделей / генерування коду / інше): _____;

4) яких частин роботи це стосується (розділи, підрозділи, рисунки): _____.

Підтверджую, що: усі змістові положення, розрахунки та висновки роботи належать мені; кожне наведене джерело перевірено мною за оригіналом; жодних персональних даних, конфіденційної інформації та неопублікованих робіт інших осіб до сервісів штучного інтелекту не завантажувалося; я несу повну відповідальність за достовірність усього змісту роботи.

«____» _____ 20___ р. _____ _____

(підпис) *(прізвище, ініціали)*

Додаток 4

до Положення про академічну доброчесність

ДЕКЛАРАЦІЯ

про відсутність конфлікту інтересів

Я, _____ , член _____ (найменування уповноваженого органу), розглядаючи повідомлення про порушення академічної доброчесності, зареєстроване за № _____ від «____» _____ 20___ р., заявляю, що:

☐ конфлікту інтересів, визначеного пунктом 8.6.2 Положення про академічну доброчесність, у мене немає;

☐ у мене наявний конфлікт інтересів, а саме: _____, у зв'язку з чим заявляю самовідвід.

Зокрема, підтверджую, що я не перебуваю у сімейних, родинних чи близьких особистих стосунках та у відносинах прямого підпорядкування із заявником і особою, стосовно якої розглядається повідомлення; не є співавтором спільних публікацій із такою особою протягом останніх трьох років; не був(-ла) її науковим керівником, консультантом, рецензентом чи офіційним опонентом; не брав(-ла) участі у створенні або оцінюванні роботи, що є предметом розгляду; не маю іншого особистого чи майнового інтересу, що може вплинути на мою неупередженість.

Зобов'язуюся не розголошувати відомості, що стануть мені відомі під час розгляду повідомлення, крім випадків, передбачених законодавством.

«____» _____ 20___ р. _____ _____

(підпис) *(прізвище, ініціали)*